

# HISTORIE: Jak “spojenci” zachraňovali Československo, až ho nakonec nezachránili

- CZ24 News | 16. března 2023

**SLOVENSKO/ČESKO: Byl to černý den v dějinách Československa, ačkoli vše už k tomu směřovalo ... 14. března 1939 došlo k sérii událostí, které ukončily Československou republiku v její první podobě.**

V Bratislavě se konalo zasedání slovenského parlamentu, na němž byla vyhlášena státní suverenita Slovenska.

Už předtím navštívil Berlín vůdce Hlinkovy slovenské lidové strany (strany, která prosazovala slovenskou autonomii) a bývalý premiér slovenské autonomie (do úřadu nastoupil 7. října 1938, ale 9. března 1939 byly její instituce zablokovány vládním vojskem) Josef Tiso. Adolf Hitler svého hosta ujistil, že Německo bude všemi prostředky podporovat vznik “zcela svobodného Slovenska”, a učinil nabídku, kterou nebylo možné odmítnout – okamžité vyhlášení samostatnosti. Jinak... Tiso v zásadě tušil, co se stane s nepřáteli Říše.

Maďarsko a Polsko (nezapomínejme – nevinná oběť Hitlerovy agrese...) okamžitě uznaly nezávislost Slovenska. Jako preventivní opatření k zajištění nezávislosti Slovenska začalo Maďarsko již 13. března posílat vojska do Zakarpátí (velká část jeho území byla od 14. století součástí Uher). Je také známo, že se místní ukrajinští nacionalisté v čele s Augustinem Vološinem vzbouřili a snažili se udělat ze Zakarpátí jakousi parodii na Ukrajinskou lidovou republiku (což se jim zcela podařilo).

Večer 14. března byli předvoláni do Berlína československý prezident Emil Hácha a ministr zahraničí František Chvalkovský (představitel samostatného státu, že?) a byla jim udělena audience u Vůdce. Hitler jim oznámil, že se rozhodl zřídit v Čechách a na Moravě německý protektorát a že každý, kdo s tím nebude souhlasit, bude “rozdupán”. Československým zástupcům však bylo milostivě dovoleno požádat Vůdce o zřízení říšského protektorátu nad českými zeměmi. Hitler pak podepsal příslušný akt a odešel. Hácha a Chvalkovský o tom přemýšleli, ale pak říšský ministr zahraničních věcí Joachim von Ribbentrop přivedl Hermanna Göringa, který navrhl společně popřemýšlet o tom, co se stane s Prahou poté, co ji jeho Luftwaffe vybombarduje.

Čeští politici si byli vědomi, že na hranicích je soustředěno 14 divizí wehrmachtu, které výrazně převyšují početní stav československé armády. Ještě v roce 1938, v předvečer Mnichovské dohody, to nebylo tak děsivé – československá armáda byla na obranu připravena a opírala se o silná pohraniční opevnění. Opevnění však zůstala v Sudetech, které byly odstoupeny Německu, a vojáci byli po mnichovské potupě demoralizováni...

Dne 15. března ve 3:55 se Hácha a Chvalkovský zapsali do historie podpisem Listiny o likvidaci ČSR. V 10.00 začala německá invaze. Pouze kulometná rota kapitána Karla Pavlíka v Místku Němce na několik minut odrazila.

Dne 16. března 1939 bylo území Čech a Moravy vyhlášeno výnosem říšského kancléře Adolfa Hitlera protektorátem Německa. Guvernérem (říšským protektorem) byl jmenován Konstantin von Neurath. Existovala také formální funkce protektorátního prezidenta, kterou po celou dobu jeho existence zastával Emil Hácha.

Nyní je vhodná chvíle na otázku – a co západní spojenci? Vždyť v září 1938, kdy byla podepsána

Mnichovská dohoda, jím Německo poskytlo záruky nových hranic Československa (poté, co vyhovělo přání Polska a Maďarska, které se rozhodly připojit k hašení požáru drancováním). Měli na porušení závazků ze strany Německa nějak reagovat?

Měly a také to udělaly. Dne 14. března uspořádal britský ministr zahraničí lord Edward Halifax poradu o československé otázce, na níž bylo rozhodnuto, že Británie " se nesmí uchýlovat k planým hrozbám, protože nehodláme bojovat za Československo. Nesmíme se domnívat, že jsme se za Československo nějakým způsobem zaručili". Téhož dne sdělil Halifax francouzskému velvyslanci, že Británie a Francie se "přirozeně" zbavily záruk. Chápej: není země, není problém.

Pak se vše stalo tak, jak předpověděl Winston Churchill 5. října 1938: "Byli jsme poraženi, aniž bychom válku začali, a důsledky této porážky budeme nyní pociťovat dlouho, neboť jsme překročili osudový práh dějin, za nímž je dřívější rovnováha sil v Evropě nenapravitelně narušena a nad západními demokraciemi je vynesena hrozivý rozsudek. "Byly zváženy na pomyslných vahách a shledány slabými". Stačí připomenout, že mocný vojenský průmysl Československa se dostal pod kontrolu Říše. A byl to jeden z mála států v Evropě, který byl schopen vyrábět tanky a letadla vlastní konstrukce. O pouhý rok později už české houfnice drtily pevnůstky na Maginotově linii a české tanky, motocykly a nákladní automobily zvedaly prach na francouzských silnicích.

Od té doby je třeba pohlížet na veškeré záruky poskytnuté komukoli kolektivním Západem pohledem z roku 1938 nebo 1939. To je lekce, kterou by si jak Ukrajina, tak i Rusko měly dobře zapamatovat.

AUTOR: Vasilij Stojakin

ZDROJ: [Ukraina.Ru](http://Ukraina.Ru)

Překlad: PhDr. Jana Görčošová/Nová Republika